

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Tent. VIII. Circa mortis timorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

§. VII.

Tentatio VII. Circa mortis timorem.

XLIV. **C**Assianus Maritus plures habens soboles, & uxorem admodum charam, denunciato mortis periculo, in gravem tristitiam & tentationem incidit, tum quòd uxorem & liberos tantopere dilectos deferere: tum quòd in flore ætatis vitam abruptum cogatur, nec partis tanto labore bonis frui possit. Quæritur, quomodo armandus sit contra ejusmodi tentationem?

Responsio.

XLV. Inprimis illi ostendat, quòd, cum omnibus hominibus semel statutum sit mori, nulla melior hora ad mortem eligi queat, quàm illa, quam sapientissima Dei Providentia cuique homini destinavit; si ergo sanguinem missuri illud tempus ad Phlebotomiam eligimus, & optimum credimus, quod Medici & Astronomi, qui tamen falli possunt, assignarunt, quantò magis animam emissurus, illam horam & diem aptissimum esse pro hoc fine credet, quem DEUS infallibilis & sapientissimus ei præscripsit. Quam totam doctrinam præclare confirmans S. Cyprianus l. de morte, *meminisse, inquit, debemus, nos non nostram, sed Dei facere debere voluntatem, secundum quod nos Dominus quotidie jussit orare. Quàm præposterum est, quàmque perversum, ut, cum DEI voluntatem fieri postulemus, quando evocatos nos, & accersit de hoc mundo DEUS, non statim voluntati ejus imperio pareamus.*

XLVI. Secundò illi demonstret, quòd, si semel hora mortis illi decreta sit, velit, nolit, mortem

tem obire debeat; an non ergo confultius erit, in necessitate virtutem faciat, & cum magno suo merito, & speciali Dei beneplacito promptè & libenter mortem acceptet de manu Dei, quàm ut cum repugnantia eandem obcundo, graviolem sibi illam accipiat, ingens meritum amittat, & pœnas etiam gatorii graves sibi accersat. Ita sanè jam olim S. Chrysostomus super c. 10. Matth. dicens: *Voluntarium, quod futurum est necessarium: offerimus DEO pro munere, quod pro debito tenemur reddere.* Certè P. Petrus Faber è Societate JESU mortem apprensus cuiquam dixit, se specialem pro re gloriam in cœlo obtinuisse, quòd mortem obedientia obièrit.

XLVII. Tertio illi significet, quid memorat S. Cyprianus l. c. dixerit: *Quod interim morimur ad immortalitatem morte transgredimur: nec potest aeterna succedere, nisi hinc contingeret exire: non exitus iste, sed transitus, & temporali itinere decedimus ad aeterna transgressus. Quis non ad meliora festinat, quis non reformari & mutari ad Christi speciem, & ad coelestis gratia dignitatem venire citius exoptat? Est in mundo diu velle remanere, quem mundus elat, quem saeculum blandiens, atque decipiens, & cebris terrena voluptatis invitat: Porro cum mortem oderit Christianum, quid amas eum, qui te odit, non magis sequeris Christum, qui te redemit, & dicit? Merito ergo S. Bernardus ep. 105. monet: *Time mortem, etsi non effugere, certe vel non timere. Timet mortem, qui non timet, timet mortem, qui non timet, non tamen timet mortem, qui non timet, non tamen timet mortem.* Denique si morte preoccupatus fuerit, in refrigerio. Hoc certè Conradus S. Dominici Discipulus, &*

undero l. I. Schism. Anglic. agnovit, dum morituro
 ad adstantes dixit: Scitote, Fratres, quod mori-
 & libenter, quia in fide Christi, & Ecclesiæ: li-
 cum te-
 enter, quia cum bona conscientia, & in DEI gratia:
 i illam es-
 fiducialiter, quia spero, me in gaudium Domini
 etiam pro-
 curaturum: hilariter, quia in requiem Domini pro-
 olim fru-
 pero.

XLVIII. Quartò ei ostendat variis rationibus &
 similitudinibus, quòd mortem libenter appetere de-
 beat; an non enim anima in corpore tanquam in car-
 cere, & in exilio habitat? cur ergo non libenter ac-
 ceptet mortem, quæ carceris januam aperit, & vin-
 cula dirumpit, ut in patriam omni deliciarum gene-
 re abundantem transire possit? an non sponsa pere-
 grè profecta desiderat amplexus & præsentiam sponsi?
 an non operarius gaudet abire ex vinea in domum
 Patris-familias, ut denarium diurnum accipiat? an
 non ipsa jumenta magis cursum accelerant, & ele-
 menta velociùs moventur, si propria stabulo vel
 cenno comperiuntur? an non miles desiderat manu
 mitti, & partâ prædâ cum gaudio & securitate frui?
 Hoc ipsum S. Chryostomus hom. 46. de temp.
 sequentibus similitudinibus declarat: *Omnibus labo-*
rantibus dulcis est finis. Viator libenter interrogat,
ubi est mansio? Mercenarius frequenter cogitat, quan-
do annus completur. Agricola semper tempus messis
expectat. Negotiator die ac nocte theca sua discutit ra-
tionem. Mulier pragnans semper de decimo mense co-
gitat. sic & servi Dei libenter de consummatione sæculi
requirunt; scriptum est enim, ubi est thesaurus tuus,
ubi est & cor tuum.

XLIX. Quintò eripere illi conetur sollicitudinem

de conjugē & liberis, ostendendo, quòd omnē
latiam, quòd ex illis hactenus percipiebat, aut de
ceps sperare poterat, infinities melius in DEO frui
perturus: Sed & in cœlo plùs ipsis prodesse precibus
suis possit, quàm in terris profuerat. Imò & De
illos suâ providentiâ non sit destitutus, utpote
corpus & animam illis dedit, atque aded potiori
quàm ipse, Pater dici meretur, & haud dubie
tris officium perfectissimè implebit. Hortetur ergo
ut omnem sollicitudinem projiciat in hunc Patrem
quoniam ipsi erit cura de Filiis, & uxore.

L. Sextò amorem quoque bonorum relinqu
dorum eripere eidem studeat, ostendendo, quòd
meliorem substantiam in cœlo repositam habeat,
dicetur illi: *Veni, ego ostendam omne bonum tibi.*
ergo Christiani olim, teste S. Paulo Hebr. c. 10. rapinam
bonorum suorum cum gaudio susceperunt, quia
quia cognoverunt, se habere meliorem & manentem
substantiam in cœlo asservatam; quidni & ipse ob
mitem causam bonorum suorum rapinam æquillimè
& exultante animo acceptet, & cum S. Paulo contra
terrena arbitretur ut stercora, non ut Christum de
taxat, sed DEUM, ejusque visionem lucratur.
Præterea quòd hæc ipsa terrena bona non tenentur
perdere, sed secum auferre possit, si videlicet ea
ta DEI voluntatem dispensare, & per pauperum
aliorum piorum hominum manus in cœlum præ
tere velit; ut aded causam non habeat, cur de
illorum amissione tantopere
doleat.

☉ (o) ☉

CAPIT